

Czynniki szkodliwe w środowisku pracy higienistki stomatologicznej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Stomatologii Zachowawczej Binieckiego 6 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 46 e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Agnieszka Mielczarek		
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Agnieszka Mielczarek		
Osoba odpowiedzialna za sylabus <i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)</i>	Dr n med. Joanna Rudnicka		
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Agnieszka Mielczarek - agnieszka.mielczarek @wum.edu.pl dr hab. Ewa Iwanicka-Grzegorek - eiwanicka@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Aluchna - marcin.aluchna@wum.edu.pl dr n. med. Joanna Rudnicka - joanna.rudnicka@wum.edu.pl dr n. med. Ewa Rusyan - erusyan@wum.edu.pl lek. dent. Anna Haładyj - anna.haladyj@wum.edu.pl lek. dent. Iwona Raczycka - iraczycka@wum.edu.pl lek. dent. Magdalena Sobecka-Frankiewicz – magdalena.sobecka-frankiewicz@wum.edu.pl lek. dent. Aneta Zduniak - azduniak@wum.edu.pl lek. dent. Przemysław Zwierz - pzwierz@wum.edu.pl		
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, Semestr II	Liczba punktów ECTS	4
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	1
seminarium (S)		15	0,6
ćwiczenia (C)		10	0,4
e-learning (e-L)		-	
zajęcia praktyczne (ZP)		-	
praktyka zawodowa (PZ)		-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		50	2
3. CELE KSZTAŁCENIA			
C1	Identyfikacja, analiza i ocena czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy higienistki stomatologicznej.		
C2	Kształtowanie świadomości zagrożeń zdrowotnych związanych z wykonywaniem zawodu.		
C3	Nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki oraz stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.		
C4	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne, pacjenta i współpracowników.		

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:		
W1	zasady zdrowego stylu życia	HS_W19
W2	procesy z zakresu aseptyki i antyseptyki	HS_W25
W3	przyczyny i skutki zakażeń bakteryjnych i wirusowych	HS_W26
W4	metody eliminacji drobnoustrojów chorobotwórczych na stanowisku pracy	HS_W27
W6	wskazania i przeciwwskazania do stosowania urządzeń stomatologicznych	HS_W39
W7	działanie różnych postaci energii na tkanki jamy ustnej	HS_W40
W8	wpływ materiałów stomatologicznych na zdrowie jamy ustnej i zdrowie ogólne	HS_W42
W9	prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska	HS_W52
W10	zadania i uprawnienia instytucji oraz służb kontrolujących stosowanie przepisów przeciwpożarowych, ochrony środowiska i z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	HS_W53
W11	metody zapobiegania i ograniczania ryzyka zawodowego podczas wykonywania pracy w gabinecie stomatologicznym	HS_W54
W12	przyczyny i skutki zagrożeń dla zdrowia i życia występujące w gabinecie stomatologicznym oraz podstawowe procedury przeciwdziałania ich występowaniu	HS_W55
W13	standardy organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym, zgodne z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii oraz właściwej eksploatacji narzędzi i specjalistycznej aparatury	HS_W56
W14	zasady i przepisy prawa dotyczące posługiwania się aparaturą w gabinecie stomatologicznym, w tym aparaturą fizykalną	HS_W65
Umiejętności – Absolwent potrafi:		
U1	promować zdrowy styl życia	HS_U18
U2	organizować miejsce pracy w oparciu o normy o bezpieczeństwa przewidziane dla stanowisk pracy w gabinecie stomatologicznym	HS_U27
U3	stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	HS_U28
U4	przestrzegać zasad postępowania ze skażonym materiałem biologicznym	HS_U29
U5	stosować procedury i standardy w zakresie aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania zadań zawodowych	HS_U30
U6	zapobiegać zakażeniom krzyżowym w miejscu pracy	HS_U31
U7	przygotować, gromadzić i przechowywać dokumentację w gabinecie stomatologicznym zgodnie z zasadami prawa	HS_U47
U8	aranżować stanowisko pracy zgodnie z zasadami ergonomii	HS_U50
	posługiwać się aparaturą zgodnie z normami Unii Europejskiej	HS_U61
	stosować właściwe wzory dokumentacji stomatologicznej i przepisy prawa dotyczące jej prowadzenia i udostępniania	HS_U72
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

K1	Identyfikowania czynników stresujących podczas wykonywania zadań zawodowych	HS_K11
K2	określenia skutków stresu i stosowania technik jego łagodzenia	HS_K12
K3	wdrażania rozwiązań technicznych i organizacyjnych sprzyjających poprawie warunków i jakości pracy	HS_K20
K4	respektowania norm i procedur postępowania podczas wykonywania zadań zawodowych	HS_K24
4. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady:		
W1-Wykład	Wprowadzenie do problematyki czynników szkodliwych i uciążliwych w pracy higienistki stomatologicznej <i>definicje, klasyfikacja, podstawy prawne, obowiązki pracodawcy i pracownika.</i>	HS_W19, S_W52, HS_W52, HS_W53
W2-Wykład	Czynniki biologiczne w gabinecie stomatologicznym <i>wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty; drogi przenoszenia zakażeń; ekspozycja zawodowa.</i>	HS_W25, S_W26, HS_W27
W3-Wykład	Postępowanie w przypadku ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny <i>profilaktyka przedekspozycyjna i poekspozycyjna, procedury zgłaszania i dokumentowania zdarzeń.</i>	HS_W25, S_W26, HS_W27,
W4- Wykład	Czynniki chemiczne w środowisku pracy higienistki <i>środki dezynfekcyjne, materiały stomatologiczne, alergie kontaktowe, toksyczność substancji.</i>	HS_W27, HS_W42, HS_K11
W5- Wykład	Czynniki fizyczne w gabinecie stomatologicznym <i>hałas, promieniowanie jonizujące i niejonizujące, oświetlenie, mikroklimat.</i>	HS_W39, S_W40, HSW_56, HS_U61, HS_W65, HS_K11
W6- Wykład	Zagrożenia ergonomiczne i układ mięśniowo-szkieletowy higienistki stomatologicznej <i>praca w wymuszonej pozycji, powtarzalność ruchów, profilaktyka dolegliwości kręgosłupa i kończyn.</i>	HS_W54, HS_W55
W7- Wykład	Czynniki psychiczne i psychospołeczne w pracy higienistki <i>stres, obciążenie emocjonalne, kontakt z pacjentem, wypalenie zawodowe.</i>	HS_W54, HS_W55, HS_K11, HS_K12
W8- Wykład	Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w gabinecie stomatologicznym <i>rękawiczki, maseczki, okulary ochronne, systemy wentylacji, bariery ochronne.</i>	HS_W54, HS_W55
W9- Wykład	Organizacja pracy i zasady BHP w gabinecie stomatologicznym <i>procedury higieniczne, sterylizacja, dezynfekcja, dokumentacja, kultura bezpieczeństwa.</i>	HS_W55
W10- Wykład	Profilaktyka i promocja zdrowia w pracy higienistki stomatologicznej <i>szczepienia ochronne, badania okresowe, zdrowy styl życia, znaczenie kształcenia ustawicznego.</i>	HS_W19,
Seminaria:		
S1- Seminarium	Analiza czynników szkodliwych w gabinecie stomatologicznym – identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka.	HS_W26, HS_U29 HS_U30
S2-Seminarium	Symulacja postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny (skaleczenie, kontakt błon śluzowych z krwią).	HS_W25, HS_W26 HS_W27, HS_U29, HS_U30
S3-Seminarium	Czynniki chemiczne – praktyczne rozpoznawanie substancji szkodliwych w gabinecie i ich oznakowanie, alergie zawodowe w stomatologii - analiza przypadków i dyskusja nad profilaktyką	HS_W27, HS_W42, HS_K11

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

S4-Seminarium	Czynniki fizyczne – ocena warunków pracy pod kątem hałasu, oświetlenia i mikroklimatu.	HS_W39, HS_U61, HS_W40,
S6-Seminarium	Ergonomia w pracy higienistki – analiza pozycji roboczej, omówienie prawidłowej postawy i stosowanych technik pracy	HS_U27, HS_U50, HS_W54, HS_W55 HS_W56, HS_W65
S7-Seminarium	Ocena ryzyka zawodowego higienistki stomatologicznej- metody i przykłady.	HS_W52, HS_W53, HS_W54, HS_W55 HS_W56
	Symulowanie postępowania w wybranych sytuacjach klinicznych, dyskusja i omówienie wyników	HS_U28, HS_U29, HS_U30, HS_U31 HS_U47, HS_K20 HS_K24,
S8-Seminarium	Kolokwium – weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy i kompetencji dotyczących czynników szkodliwych w środowisku pracy higienistki stomatologicznej	HS_W19, HS_W25, HS_W26, HS_W27 HS_W39, HS_W40 HS_W42, HS_W52 HS_W53, HS_W54 HS_W55, HS_W56 HS_W65
Ćwiczenia:		
C1-C10	Mycie i dezynfekcja rąk – technika zgodna z procedurami WHO, prawidłowe stosowanie środków ochrony indywidualnej (PPE) – zakładanie i zdejmowanie rękawic, masek, fartuchów, gogli, procedury dezynfekcji i sterylizacji narzędzi stomatologicznych – ćwiczenia praktyczne, postępowanie w przypadku zakłucia igłą lub skaleczenia – symulacja zdarzenia i prawidłowej reakcji, przygotowanie i stosowanie środków chemicznych w gabinecie – bezpieczna praca z preparatami dezynfekcyjnymi i materiałami stomatologicznymi, ocena ergonomii stanowiska pracy higienistki stomatologicznej – analiza postawy, korekta błędów, ćwiczenia rozciągające i profilaktyczne, ćwiczenia z zakresu komunikacji i radzenia sobie ze stresem – odgrywanie scenek z pacjentem trudnym lub wymagającym.	HS_U18, HS_U27, HS_U28, HS_U29, HS_U30, HS_U31, HS_U47, HS_U50, HS_U61, HS_U72, HS_K11, HS_K12 HS_K20, HS_K24
5. LITERATURA		
Obowiązkowa		
1. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Red. Z. Jańczuk. PZWL 2024. 2. Profilaktyka i ergonomia stomatologiczna – wybrane zagadnienia, pod red. M. Tanasiewicz, Elamed, 2023 3. Zasady pracy w gabinecie stomatologicznym, Chmiel, M. Szymańska – Sowuła, EDICON, 2016 4. Stomatologia społeczna. K. Pawlas, Konopka T., PZWL, 2021. 5. Zarządzanie zdrowiem w miejscu pracy. M. Gujski M, T. Rostkowski, PZWL, 2021. 6. Choroby zawodowe, K. Marek, PZWL, Warszawa 2003 7. Wiadomości podane na wykładach i seminariach		
Uzupełniająca		
1. Dekontaminacja wyrobów medycznych. Kompendium, Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji medycznej, Edra Urban & Partner, 2023. 2. Zawodowe zagrożenia zdrowotne w gabinetach stomatologicznych. A. Affelska-Jercha, E. Lewczuk, J. Tomczyk J., IMP, 2002 3. Czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy. A. Uzarczyk., ODDK Gdańsk, 2013. 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. z 2005 r., nr 81 poz.718). 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U. nr 11 z 2005 r., poz. 86). 6. Asystentka i Higienistka Stomatologiczna. As Media, Kwartalnik		

6. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
	- Kolokwium zaliczające treści prezentowane na wykładach. Pierwszy i drugi termin kolokwium ma formę testową. Test składa się z 25 pytań jednokrotnego wyboru- 3 dystraktory, 1 odpowiedź prawidłowa. W przypadku niezaliczenia I i II terminu- ostateczny, III sposób weryfikacji wiedzy to kolokwium ustne u kierownika zakładu, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Negatywny wynik kolokwium skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. - Ocena zaangażowania w realizowane zajęcia kliniczne oraz nabycia wymaganych kompetencji i umiejętności.	zaliczenie kolokwium Skala ocen z kolokwium: 14 pkt lub mniej - 2 15-16 pkt -3 17-18 pkt -3,5 19-21 pkt -4 22-23 pkt -4,5 24-25 pkt -5 uzyskanie zaliczenia od nauczyciela prowadzącego zajęcia kliniczne.
7. INFORMACJE DODATKOWE		
- Wiedza przekazywana na wykładach uwzględnia nowe informacje i koncepcje i jest egzekwowana na kolokwium zaliczeniowych - Opiekunem roku jest lek. dent. Joanna Rudnicka - Wymagane jest punktualne zgłaszanie się na zajęcia, dostosowanie się do wymagań sanitarnych dotyczących procedur i środków ochrony osobistej, niekorzystanie z telefonów komórkowych podczas zajęć. - Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zdanie kolokwium uwzględniającego treści prezentowane na wykładach. Pierwszy i drugi termin kolokwium ma formę testową. Test składa się z 25 pytań jednokrotnego wyboru- 3 dystraktory, 1 odpowiedź prawidłowa. Brak zaliczenia kolokwium w I i II terminie skutkuje koniecznością zdania kolokwium u Kierownika jednostki po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Ocenie podlega również zaangażowanie w realizowane zajęcia kliniczne, podczas których nabywane są wymagane kompetencje i umiejętności. - Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Zachowawczej WUM Opiekun SKN – dr n. med. Ewa Rusyan – e – mail: erusyan@wum.edu.pl - Kontakt z jednostką: Zakład Stomatologii Zachowawczej WUM, ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 46, e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl		

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich